

2021 m. rugsėjo mėn. eksporto prognozė

Paskelbta 2021 m. rugpjūčio 31 d.

Versli
Lietuva

SANTRAUKA

2021 m. pirmąjį pusmetį, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė (be energetinių produktų) paaugo 23,3 proc. per metus. 2021 m. yra tikimasi 17,0 proc. eksporto vertės augimo. 2021 m. pirmąjį pusmetį lietuviškos kilmės eksporto (be energetinių produktų) vertės augimą lėmė ir eksporto kainų, ir eksporto apimčių didėjimas. Eksporto kainos didėjo apie 3 proc., o eksporto apimtys – apie 20 proc. per metus. Prognozuojama, kad 2021 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto (be energetinių produktų) vertė padidės 17,0 proc. (iki 17,9 mlrd. eurų). Eksporto vertės didėjimą 2021 m., palyginti su 2020 m., lemia pagrindinių eksporto partnerių – ES šalių – ekonomikų aktyvumo stiprus augimas. 2022 m., toliau besitikint spartaus ES šalių ekonomikų augimo, prognozuojamas 14,6 proc. (iki 20,5 mlrd. eurų) lietuviškos kilmės prekių eksporto augimas.

2021 m. pirmąjį pusmetį, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, reeksporto vertė (išskyrus energetinius produktus) padidėjo 11,3 proc. 2021 m. reeksporto vertės augimo prognozė yra 12,7 proc. per metus. Svarbiausias veiksnys, lėmęs reeksporto verčių padidėjimą 2021 m. pirmąjį pusmetį, buvo augusi reeksporto paklausa visose svarbiausiose reeksporto rinkose – Rusijoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Vokietijoje. 2021 m. prognozuojamas 12,7 proc. reeksporto padidėjimas (iki 12,8 mlrd. eurų), o 2021 m. – 12,0 proc. reeksporto vertės augimas (iki 14,3 mlrd. eurų).

2021 m. pirmąjį pusmetį paslaugų eksporto vertė per metus paaugo 9,4 proc.; 2021 m., tikimasi, 8,9 proc. paslaugų eksporto vertės augimo. 2021 m. pirmąjį ketvirtį, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, paslaugų eksporto vertė sumenko 1,4 proc., o pagal išankstinis duomenis antrąjį ketvirtį ji augo 22,0 proc. Kadangi 2021 m. ES rinkų realiojo BVP raidos perspektyvos yra labai palankios, netgi ekonominėje aplinkoje esant daug rizikų ir neapibrėžtumo, tikimasi teigiamo (8,9 proc. – iki 11,7 mlrd. eurų) metinio paslaugų eksporto vertės pokyčio. 2022 m., ir toliau tikintis spartaus ES šalių ekonomikų augimo, prognozuojamas 8,5 proc. (iki 12,7 mlrd. eurų) paslaugų eksporto didėjimas.

1 lentelė. Eksporto verčių augimo prognozės.

Eksporto kategorija	2019	2020	2021P	2022P
Lietuviškos kilmės prekių eksportas, išskyrus energetikos produktus	6,2%	6,3%	17,0%	14,6%
Prekių reeksportas, išskyrus energetikos produktus	7,2%	0,2%	12,7%	12,0%
Paslaugų eksportas	22,3%	-9,0%	8,9%	8,5%

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

I. PROGNOZIŲ Palyginimas

Lyginant 2021 m. kovo ir rugsėjo mėn. VŠĮ „Versli Lietuva“ eksporto prognozių scenarijus, 2021-2022 m. lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) ir prekių reeksporto (be energetinių produktų) verčių augimo prognozė yra didinama, o paslaugų eksporto prognozė nekeičiama. Pagrindinė prekių eksporto peržiūrų priežastis – geresni, nei 2021 m. pradžioje prognozuota, pirmojo pusmečio faktiniai rezultatai. Geresni pirmojo pusmečio Lietuvos eksporto rodikliai yra sietini su labai sparčiu pasaulio ekonomikos ir pagrindinių

Lietuvos eksporto partnerių ekonomikų augimu, kuris buvo gerokai didesnis nei tarptautinės institucijos numatė 2021 m. pradžioje. 2021 m. kovo mėn. „Versli Lietuva“ prognozavo, kad 2021 m., palyginti su 2020 m., lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė (be energetinių produktų) turėtų augti 6,7 proc. Faktinė šio rodiklio reikšmė 2021 m. pirmąjį pusmetį buvo 23,3 proc., o metų prognozė didinama iki 17,0 proc. 2021 m. kovo mėn. buvo prognozuotas prekių reeksporto (be energetinių produktų) augimas 7,2 proc.; faktinė rodiklio reikšmė už pirmąjį metų pusmetį buvo 11,3 proc. Todėl reeksporto prognozė 2021 m. taip pat didinama – iki 12,7 proc. Paslaugų eksporto prognozė 2021 m. kovo mėn. buvo 8,8 proc., dabar ji, atsižvelgus į 2021 m. pirmojo pusmečio duomenis, beveik nekoreguojama. 2022 m. atitinkamų rodiklių augimas yra 14,6 proc., 12,0 proc. ir 8,5 proc.

2 lentelė. Prognozių palyginimas.

Eksporto kategorija	2021 m. kovo mėn. prognozė			2021 m. rugsėjo mėn. prognozė		
	2020	2021P	2022P	2020	2021P	2022P
Lietuviškos kilmės prekių eksportas, išskyrus energetikos produktus	5,9%	6,7%	8,3%	6,3%	17,0%	14,6%
Prekių reeksportas, išskyrus energetikos produktus	0,2%	7,2%	9,8%	0,2%	12,7%	12,0%
Paslaugų eksportas	-9,1%	8,8%	8,5%	-9,0%	8,9%	8,5%

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

II. TARPTAUTINĖ APLINKA IR EKSPORTO PAKLAUSA

Tarptautinė aplinka arba Lietuvos pagrindinių prekybos partnerių ekonomikų augimas tiesiogiai veikia Lietuvos eksporto augimą. Augant pagrindinių Lietuvos prekybos partnerių ūkiams, didėjanti vidaus paklausa skatina prekių ir paslaugų importą ir atveria galimybes Lietuvos eksportuojamų prekių ir paslaugų vertės augimui. Todėl augantis užsienio šalių – pagrindinių Lietuvos prekybos partnerių – BVP bei pasaulio ekonomikos augimas daro teigiamą įtaką Lietuvos eksporto raidai. Neigiama pagrindinių prekybos partnerių ekonomikų raida daro neigiamą įtaką Lietuvos eksporto augimo perspektyvai.

Po COVID-19 pandemijos sukulto šoko 2020 m., 2021 m. ES šalių bloko ekonomikos augimas yra labai spartus. 2020 m. ES šalių bloke realusis BVP sumenko 6 proc. Naujausioje Europos Komisijos (vasaros) prognozėje numatoma, kad ES-27 šalių bloke realusis BVP paaugs 4,8 proc., o 2022 m. – 4,5 proc. Palyginti su pavasario prognoze, ES šalių ekonomikų augimo perspektyva yra pagerinta. Numatoma, kad Vokietijos realusis BVP paaugs 3,6 proc., Prancūzijos – 6,0 proc., Italijos – 5,0 proc., Ispanijos – 6,2 proc., Lenkijos – 4,8 proc. per metus. Siaurės šalių, svarbių Lietuvos eksporto partnerių, ekonomikos augs taip pat sparčiai: Švedijos – 4,6 proc., Danijos – 3,0 proc., Estijos – 4,9 proc., Latvijos – 3,8 proc. per metus.¹ Šie rodikliai, ES šalių bloko kontekste yra labai aukšti ir labai palankūs Lietuvos eksporto raidai.

¹ Europos komisija (2021 m. birželio 28 d.). 2021 m. vasaros ekonominė prognozė. https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/summer-2021-economic-forecast_en

Eksporto kainų raidai didelę įtaką daro pasaulinis žaliavų kainų kilimas. The Economist prognozuoja², kad 2021 m. per metus BRENT žaliavinės naftos kaina paaugus kiek daugiau nei 60 proc. per metus: nuo vidutiniškai 40 iki 68 JAV dolerių už barelj. Taip pat didės beveik visų metalų kainos (nuo 10 iki 70 proc.), o ir daugelio žemės ūkio produktų kainos taip pat turėtų didėti. Tai lemia, kad daugelyje šalių, tai pat ir Lietuvoje, kainų įtaka eksporto vertės augimui 2021 m. bus svarbi.

Atsižvelgiant į visus šiuos veiksnius, 2021-2022 m. Lietuvos eksporto plėtros prognozė vertinama kaip teigiama. Svarbiausių Lietuvos prekybos partnerių, pasaulio ekonomikos ir tarptautinės prekybos augimas turėtų lemti, kad 2021-2022 m. Lietuvos eksporto augimo tempas turėtų būti spartus. 2021-2022 m. tikimasi ir eksporto apimčių, ir eksporto kainų didėjimo.

III. VIDAUS RINKOS VEIKSNIAI IR EKSPORTO PASIŪLOS PUSĖ

Ilguoju laikotarpiu lietuviškos kilmės prekių (neįskaitant energetinių produktų) eksporto raidą labiau lemia pasiūlos veiksniai, t. y. gamybos pajėgumai ir vienetinės darbo sąnaudos.³ Modeliavimo principai yra tokie, kad ilguoju laikotarpiu eksporto apimtys priklauso nuo gamybos pajėgumų. Gamybos pajėgumus apibrėžia prekybai atviro sektoriaus produkcija⁴, apskaičiuota pagal Cobb-Douglas gamybos funkciją, naudojant darbo ir kapitalo parametrus. Materialinės investicijos daugelį metų augo, o tai reiškia, kad potenciali produkcija augo ir tai gerino ilgojo laikotarpio lietuviškos kilmės prekių eksporto perspektyvą. Tikimasi, kad 2021-2022 m., po COVID-19 viruso pandemijos, investicijų į gamybos plėtrą augimas bus teigiamas, o ir dirbančiųjų skaičius apdirbamosios gamybos bei žemės ūkio sektoriuose didės. Tai turėtų daryti teigiamą įtaką ateities eksporto augimo perspektyvoms.

Darbo užmokesčio kaštai prekybai atvirame sektoriuje pastaraisiais metais sparčiai augo, o tai gali susilpninti Lietuvos konkurencingumą ilguoju laikotarpiu. Darbo užmokestis net ir COVID-19 viruso pandemijos akivaizdoje augo, todėl konkurencingumo mažėjimo rizika ilguoju laikotarpiu tebelieka aktuali.

IV. LIETUVIŠKOS KILMĖS PREKIŲ EKSPORTAS

2021 m. pirmąjį pusmetį lietuviškos kilmės prekių eksporto (be energetinių produktų) vertė, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, paaugo 23,3 proc. 2021 m. kovo mėn. VŠĮ „Versli Lietuva“ prognozavo 6,7 proc. metinį augimą, t. y. gerokai mažiau nei faktinis pusmetinis rezultatas. Didesnė nei kovo mėn. prognozuota eksporto vertė labiausiai sietina su pasaulio ekonomikos ir pagrindinių Lietuvos eksporto partnerių ekonomikų augimu, kuris buvo gerokai spartesnis nei tarptautinės institucijos numatė 2021 m. pradžioje. 2021 m. pradžioje lietuviškos kilmės eksporto (be energetinių produktų) vertės didėjimą lėmė ir eksporto kainų, ir eksporto apimčių augimas. 2021 m. pirmojoje pusėje eksporto apimtys paaugo apie 20 proc., eksporto kainos – apie 3 proc.

Prognozuojama, kad 2021 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto (be energetinių produktų) vertė padidės 17,0 proc. – iki 17,9 mlrd. eurų. Tai reiškia, kad, palyginti su ankstesne prognoze, lietuviškos kilmės eksporto vertės raida 2021 m. pagrindiniame eksporto

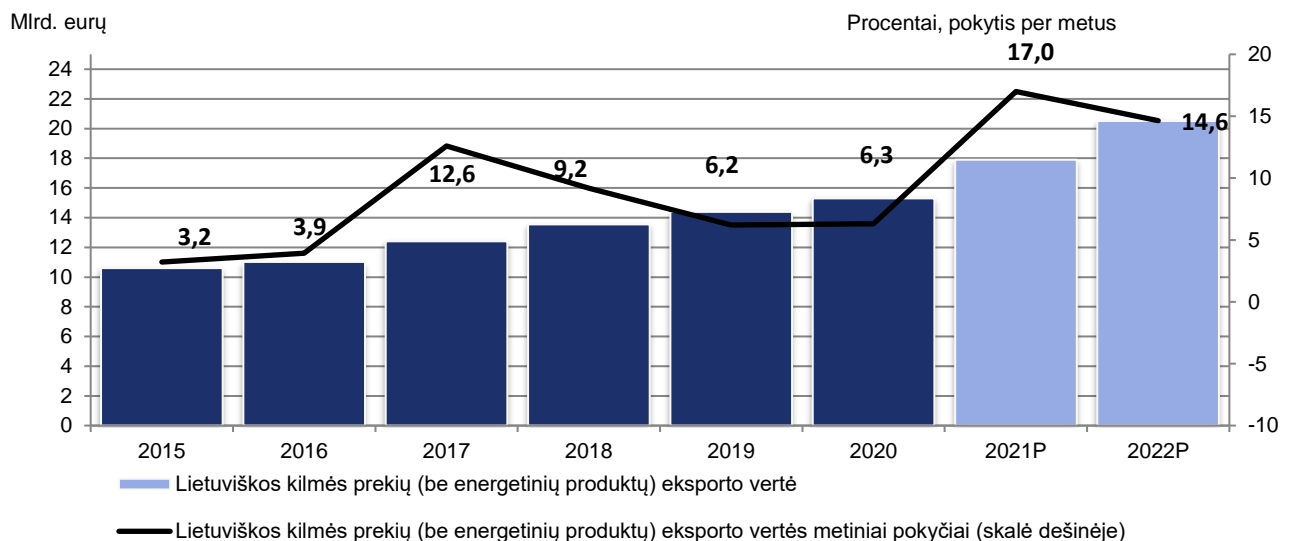
² The Economist, Intelligence Unit. Commodity Prices.

³ Notten, Thomas E.H. (2012). The role of supply and demand factors for Lithuanian exports: an ARDL bounds testing approach. *Pinigų Studijos*, 2012 gruodis nr. 2, pp. 20-39. http://www.lb.lt/pinigu_studijos_2012_m_nr_2#page=21.

⁴ Atvirą sektorių sudaro žemės ūkis, miškininkystė ir žvejyba (EVRK A) bei apdirbamoji gamyba (EVRK C).

scenarijuje yra koreguojama aukštyn. 2021 m. tikimasi eksporto apimčių padidėjimo beveik 13 proc.; eksporto kainos numatoma augti apie 4 proc. Eksporto apimčių didėjimas labiausiai sietinas su teigiamu pagrindinių Lietuvos prekybos partnerių ir pasaulio ekonomikos aktyvumu. Eksporto kainų augimą labiausiai lemia teigiama paklausos dinamika pagrindinėse eksporto partnerėse, žaliavų bei naftos kainų didėjimas pasaulio rinkoje. Naftos kainų augimas taip pat lemia ir tam tikrų produktų grupių, susijusių su naftos produktais, kainų padidėjimą. 2022 m., tikintis ES ir pasaulio ekonomikų augimo, prognozuojamas 14,6 proc. (iki 20,5 mlrd. eurų) lietuviškos kilmės prekių eksporto augimas. Kadangi Euro zonos šalyse 2022 m. Europos Komisija prognozuoja infliaciją, tai reiškia, kad 2022 m. galima tikėtis ir tolimesnio prekių kainų augimo.⁵ 2021 m. birželio mėn. ES įvestos sektorinės sankcijos Baltarusijai (kalio chlorido gaminiams ir naftos produktams), lietuviškos kilmės eksporto vertei įtakos beveik neturės – įvertintas galimas maksimalus poveikis prekių eksportui per metus siekia vos 1 mln. eurų.

1 pav. Lietuviškos kilmės (be energetinių produktų) eksporto vertė ir prognozė 2015-2022 m., mlrd. eurų ir metiniai pokyčiai.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ "Versli Lietuva" paskaičiavimai.

Pagrindiniame prognozių scenarijuje tikimasi, kad 2021 m. paklausa užsienio rinkose didės, o šias tendencijas lemia ekonominio aktyvumo didėjimas ES šalių bloke, euro zonos šalyse, JAV, Norvegijoje. Trumpuoju laikotarpiu lietuviškos kilmės eksporto apimtys priklauso nuo paklausos užsienio rinkose⁶ kaitos. Prognozėse vadovaujama prielaida, kad 2021 m. ekonominė situacija pagrindinėse Lietuvos eksporto rinkose lems stipriai didėjantį užsienio paklausos lygį. 2022 m. tendencijos bus taip pat teigiamos. Vis dėlto, 2022 m., palyginti su 2021 m., Europos Komisija prognozuoja kiek nuosaikesnį ES šalių ekonomikų augimą, todėl ir lietuviškos kilmės eksporto kaita bus kiek nuosaikesnė.

⁵ Europos komisija (2021 m. birželio 28 d.). 2021 m. vasaros ekonominė prognozė. https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/summer-2021-economic-forecast_en

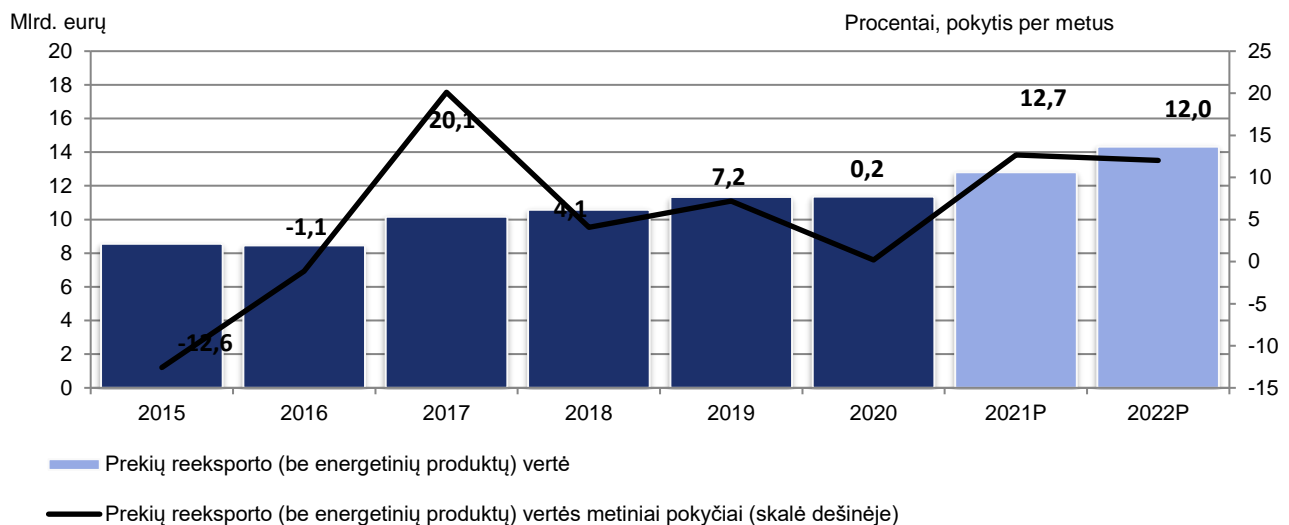
⁶ Užsienio paklausos rodiklis suskaičiuotas dvigubu svėrimo metodu (angl. double reweighted), kuriame atsižvelgiama į pagrindinių Lietuvos eksporto partnerių importo paklausos kaitą. Pagrindinių Lietuvos eksporto partnerių importo paklausos indeksas yra skaičiuojamas atsižvelgiant į eksporto partnerės ir prekių grupės svorį lietuviškos kilmės prekių eksporto struktūroje.

V. PREKIŲ REEKSPORTAS

2021 m. pirmąjį pusmetį prekių reeksporto (be energetinių produktų) vertė, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, paaugo 11,3 proc. 2021 m. kovo mėn. VŠĮ „Versli Lietuva“ prognozavo 7,2 proc. metinį augimą. Svarbiausias veiksnys, lėmęs spartų reeksporto augimą 2021 m. pirmąjį pusmetį, buvo didėjusi reeksporto paklausa visose svarbiausiose reeksporto rinkose – ypač Rusijoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Vokietijoje. Tai sietina su sparčiu ekonomikų atsigavimu po pasaulinio COVID-19 viruso protrūkio. 2021 m. pradžioje reeksporto (be energetinių produktų) vertės augimą lėmė apimčių didėjimas, o kainos šiek tiek sumenko. 2021 m. pirmojoje pusėje apimtys paaugo daugiau nei 12 proc., eksporto kainos sumažėjo 1 proc.

2021 m. prognozuojamas 12,7 proc. reeksporto augimas – iki 12,8 mlrd. eurų. Tikimasi, kad didės reeksporto apimtys (11,5 proc.), taip pat didės ir reeksporto kainos (0,9 proc.). Reeksporto apimčių spartų augimą nulems Lietuvos reeksporto partnerių – ES ekonomikų teigiamas aktyvumo pokytis, taip pat tikimasi ir teigiamo Rusijos ūkio augimo. 2022 m. prognozuojamas 12,0 proc. reeksporto vertės didėjimas (iki 14,3 mlrd. eurų). 2022 m. numatoma, kad reeksporto kaita bus kiek nuosaikesnė nei 2021 m. To priežastis – lėtesnė ES šalių ir Rusijos ekonominio aktyvumo kaita, taip pat 2021 m. birželio mėn. ES įvestos sektorinės sankcijos Baltarusijai (kalio chlorido gaminiams ir naftos produktams). Pastarųjų efekto Lietuvos reeksportui tikimasi nuo 2021 m. pabaigos tačiau jų poveikis reeksportui 2022 m. labai menkas (vos 2-3 mln. eurų).

2 pav. Reeksporto (be energetinių produktų) vertė ir prognozė 2015-2022 m., mlrd. eurų ir metiniai pokyčiai.

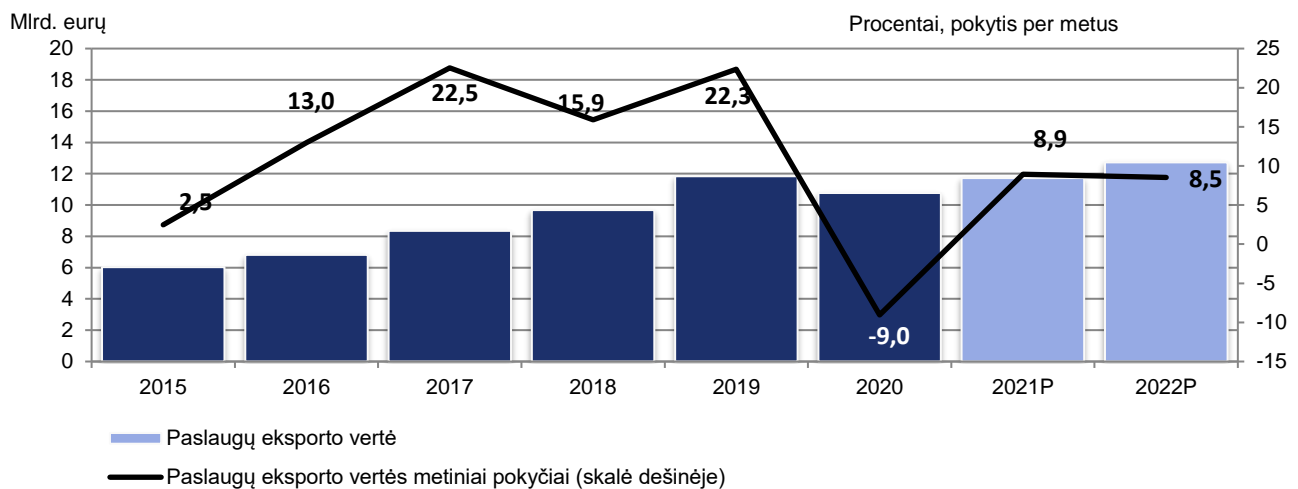
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ "Versli Lietuva" paskaičiavimai.

VI. PASLAUGŲ EKSPORTAS

2021 m. pirmąjį pusmetį paslaugų eksporto vertė, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, pagal išankstinius duomenis, didėjo 9,4 proc. 2021 m. kovo mėn. VŠĮ „Versli Lietuva“ prognozavo 8,8 proc. metinį augimą. Teigiama eksporto vertės kaita 2021 m. pirmojoje pusėje yra siejama su sparčiu ekonomikų atsigavimu po pasaulinio COVID-19 viruso pandemijos protrūkio. Preliminariu vertinimu, 2021 m. pradžioje paslaugų eksporto vertės augimą labiausiai lėmė eksporto apimčių didėjimas. Pagal ketvirčius – pirmąjį metų ketvirtį eksporto vertė sumenko 1,1 proc., o pagal išankstinius duomenis, antrąjį ketvirtį ji paaugo 22,0 proc.

2021 m. prognozuojamas 8,9 proc. paslaugų eksporto augimas – iki 11,7 mlrd. eurų. Tikimasi, kad didės eksporto apimtys (7,3 proc.), taip pat didės paslaugų kainos (1,5 proc.). 2021 m., tikintis ES ir pasaulio ekonomikų augimo, prognozuojamas 8,5 proc. (iki 12,7 mlrd. eurų) paslaugų eksporto augimas. Kadangi Euro zonos šalyse 2021 m. Europos Komisija prognozuoja infliaciją, tai reiškia, kad 2021 m. galima tikėtis ir tolimesnio paslaugų eksporto kainų augimo.⁷ 2021 m. birželio mėn. ES įvestos sektorinės sankcijos Baltarusijai, tikimasi, gali sulėtinti Lietuvos paslaugų eksporto augimą 2022 m. maždaug 1 proc. p. (įvertintas maksimalus poveikis – 160 mln. eurų per metus).

3 pav. Paslaugų eksporto vertė ir prognozė 2015-2022 m., mlrd. eurų ir metiniai pokyčiai.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ "Versli Lietuva" paskaičiavimai.

V. PAGRINDINĖS RIZIKOS IR NEAPIBRĖŽTUMAS

Palyginti su ankstesne prognoze, didelė dalis rizikų išlieka tokios pačios, tačiau atsiranda ir naujų.

Didžiausias rizikas ir toliau kelia COVID-19 pandemijos protrūkis. Nors vakcinacijos procesas yra įsibėgėjęs daugelyje šalių, tačiau atsirandančios naujos, sparčiai plintančios viruso atmainos lemia tai, kad šalys ir toliau yra priverstos taikyti karantino bei kitas ribojančias priemones.

Jungtinei Karalystei pasitraukus iš ES ir toliau išlieka didelis neapibrėžtumas dėl verslo procesų organizavimo, įmonės adaptuojasi prie naujų verslo sąlygų ir didesnių prekybos kaštų.

Toliau išlieka tarptautinės prekybos ginčų tarp JAV ir Azijos regiono rizika, tačiau dėl pasikeitusios politinės aplinkos, tikėtinas JAV ir Europos santykių tolesnis gerėjimas. Protekcionistinės politikos stiprėjimas pasaulyje taip pat gali daryti neigiamą poveikį ekonomikų raidos perspektyvoms vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu.

⁷ Europos komisija (2021 m. birželio 28 d.). 2021 m. vasaros ekonominė prognozė. https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/summer-2021-economic-forecast_en

EK paskelbus tyrimus, kurių išvados nėra palankios daliai mobilumo paketo priemonių, toliau išlieka didelis neapibrėžtumas dėl jo poveikio Lietuvos transporto ir logistikos sektoriui. Išlieka verslų perkėlimo į kitas šalis rizika.

Paskutiniu metu prastėjantys Lietuvos ir Kinijos politiniai santykiai vertintini kaip rizika, galinti turėti neigiamų pasekmių Lietuvos tarptautinei prekybai. Visgi, eksporto apimtys į Kiniją nors ir augančios, tačiau nėra didelės - 2020 m. Lietuvos gamintojai į šią šalį eksportavo produkcijos už 244 mln. eurų arba tik 1,4 proc. viso lietuviškos kilmės prekių eksporto.

Tikėtinas sankcijų praplėtimas Baltarusijai taip pat vertintinas kaip neigiama rizika. Tačiau poveikis lietuviškos kilmės prekių eksportui didelis nebūtų (dėl nedidelių eksporto verčių), o galimo poveikio paslaugų ir reeksportuojančio sektoriaus detalesniam įvertinimui kol kas trūksta informacijos.

Prie teigiamų rizikų galima priskirti ES ir daugelio atskirų narių šalių paskelbtus ekonomikos gaivinimo planus, kurių mastas neturi precedento. Taip pat tai, kad šalys vis geriau tvarkosi su pandemijos keliamais iššūkiais. Tikėtina, tai galėtų reikšmingai sumažinti ekonominius nuostolius ES, skatintų žiedinę ekonomiką ir spartesnius skaitmenizacijos procesus. Teigiamai pasaulio ekonomikos vystymosi perspektyvą veiks ir atsigaunanti pasaulinė gamyba, kurią kol kas daugiausia lemia išsivysčiusios šalys bei po truputį pradedančios augti tarptautinės prekybos apimtys.